

Κεφάλαιο 1 - Δημιουργούμε ατμόσφαιρα στην τάξη

Εισαγωγή

Η εικόνα δείχνει μαθητές να δουλεύουν σε μια αίθουσα. Αριστερά, ένα αγόρι κι ένα κορίτσι δουλεύουν μαζί, με τα τα υλικά τους, συμπεριλαμβανομένης μιας υδρογείου πάνω στο τραπέζι. Φαίνεται πως συζητάνε. Στο βάθος, ένας μαθητής, ή ίσως ένας εκπαιδευτικός, κάνει μια παρουσίαση. Το κορίτσι στα δεξιά έχει σηκώσει το χέρι του και περιμένει να της δοθεί ο λόγος. Όλοι δουλεύουν σκληρά και φαίνεται να το απολαμβάνουν. Η ατμόσφαιρα της τάξης είναι ζωτικής σημασίας για αποτελεσματική δουλειά και μάθηση.

Οι ακόλουθες πέντε δραστηριότητες επικεντρώνονται στο πώς να δημιουργηθεί, ή αποκατασταθεί, μια ατμόσφαιρα στην τάξη που επιτρέπει στους μαθητές να αισθάνονται άνετα και ασφαλείς. Αυτή η βασική προϋπόθεση υποστηρίζει την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας και της μάθησης καθώς οι διακοπές, κατά κανόνα, καταναλώνουν χρόνο και ενέργεια.

Η EDC/HRE έχει πολλά κοινά με την καλή διδασκαλία. Αυτό δεν ισχύει μόνο για αυτά τα πέντε μοντέλα, αλλά για όλες τις δραστηριότητες σε αυτό το βιβλίο.

Παρόλα αυτά, τα συγκεκριμένα μοντέλα δεν έχουν δημιουργηθεί ως εργαλεία για διαχείριση της τάξης. Μεταφέρουν ένα βαθύτερο, πιο ουσιαστικό μήνυμα. Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση σήμερα αποτελεί, σε μεγάλο βαθμό, ένα ζήτημα του πώς θα προχωρήσουμε μπροστά, από την παροχή ενός καθορισμένου, φαινομενικά διαχρονικού συνόλου γνώσης και ιδεών σε μια πιο δυναμική έννοια δια βίου μάθησης που απαιτεί την οικοδόμηση ικανοτήτων, παρά τη συσσώρευση δεδομένων και αριθμών. Από αυτή την προοπτική, το σχολείο νοείται ως μια μικρο-κοινωνία – ένας χώρος όπου οι μαθητές έρχονται σε επαφή με εμπειρίες και προβλήματα που έχουν πολλά κοινά με την ενήλικη ζωή. Οι μαθητές, για τον λόγο αυτό, πρέπει να μάθουν στο σχολείο πως να αντιμετωπίζουν τέτοια προβλήματα. Οι δραστηριότητες αυτές βοηθάνε τους μαθητές να κάνουν τη μικροκοινωνία τους λειτουργική μέσα από τη γνωριμία τους με άλλους, τη συμφωνία τους σε κανόνες μέσα στα πλαίσια μιας ομάδας, την ανταλλαγή προσωπικών εμπειριών, την ανάπτυξη της αυτοεκτίμησής τους, τον ορισμό της ατομικής τους ταυτότητας μέσα στην ομάδα και τη συνεργασία με τους άλλους. Οι εργασίες αυτές είναι εξίσου σημαντικές και κατάλληλες τόσο για μικρότερους όσο και για μεγαλύτερους μαθητές, αλλά διαφέρουν στο επίπεδο του αναστοχασμού.

Τέλος, σε σχέση με την EDC/HRE, οι δραστηριότητες αυτές μεταφέρουν ένα ξεκάθαρο μήνυμα διδασκαλίας μέσα από το ή μέσα στο πνεύμα της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Κάθε μαθητής αποτελεί ένα ξεχωριστό άτομο που συνεισφέρει κάτι προσωπικό και ιδιαίτερο στην κοινότητα των μαθητών και των εκπαιδευτικών στην τάξη. Κάθε μαθητής θα πρέπει να αντιμετωπίζεται με ενδιαφέρον και σεβασμό. Κάθε κανόνας θα πρέπει να εφαρμόζεται εξίσου για όλους. Αυτό σημαίνει: «Αυτό που περιμένω εγώ από τους άλλους μπορεί να είναι αυτό που περιμένουν οι άλλοι από εμένα». Οι μαθητές θα πρέπει να έχουν επίγνωση αυτού του μηνύματος, συνεπώς ο αναστοχασμός και η κριτική σκέψη αποτελούν απαραίτητα στοιχεία στη σχολική τάξη.

Δραστηριότητα 1.1. – Ταιριάζουμε τις κάρτες

Εκπαιδευτικός στόχος	Αυτή η δραστηριότητα δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να έρθουν σε επαφή με τους άλλους με έναν μη απειλητικό τρόπο.
Σχόλιο για τη χρήση	Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτή την άσκηση για να αξιολογήσουν τις μαθησιακές ανάγκες και προσδοκίες της ομάδας των μαθητών τους.
Υλικά	Μια σειρά από κάρτες που σχηματίζουν ζευγάρια.

Διαδικασία

1. Ο/η εκπαιδευτικός μοιράζει τυχαία τις κάρτες και ζητάει από τους μαθητές να βρούνε το άλλο τους μισό.
2. Όταν βρουν ο ένας τον άλλο, οι μαθητές έχουν 5-10 λεπτά να μάθουν κάποιες βασικές πληροφορίες σχετικά με τον άλλο:
 - το όνομά τους
 - την οικογένειά τους
 - πού μένουν
 - το αγαπημένο τους ζώο, μουσικό συγκρότημα, πιοδοσφαιρική ομάδα, χρώμα, κ.λπ.
3. Οι μαθητές επιστρέφουν στην ολομέλεια. Ο κάθε μαθητής έχει την ευκαιρία να παρουσιάσει συνοπτικά το ζευγάρι του στην υπόλοιπη ομάδα¹.
4. Οι μαθητές κάθονται σε κύκλο. Για να παραχθεί ανατροφοδότηση, ο/η εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τους μαθητές να σχολιάσουν τι ήταν καινούργιο για αυτούς ή τους έκανε ιδιαίτερη εντύπωση.

Επέκταση

Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να αναπτυχθεί περαιτέρω ζητώντας, στο επίπεδο του δημοτικού σχολείου για παράδειγμα, από όλους τους μαθητές των οποίων το αγαπημένο χρώμα είναι το κόκκινο να συγκεντρωθούν μαζί, έτσι ώστε να δημιουργηθούν μικρές ομάδες συζήτησης.

Παραλλαγή

Οι μαθητές εξερευνούν διαφορετικούς τρόπους παρουσίασης των πληροφοριών τους, για παράδειγμα μέσω παντομίμας, φτιάχνοντας μια αφίσα με την οποία “διαφημίζουν” το ζευγάρι τους, ή γράφοντας ένα ποίημα.

Υλικά

Μια σειρά από κάρτες πάνω στις οποίες είναι γραμμένο και σχεδιασμένο ένα αντικείμενο, το οποίο έχει το ζευγάρι του πάνω σε μια άλλη κάρτα.

Οι κάρτες θα πρέπει να περιέχουν τόσο λέξεις όσο και εικόνες που να επιτρέπουν στους μικρότερους μαθητές, καθώς και σε αυτούς με μαθησιακές δυσκολίες, να συμμετέχουν πλήρως στην άσκηση.

1. Αυτό πρέπει να εξηγηθεί στην αρχή της άσκησης, έτσι ώστε οι μαθητές να μπορούν να έχουν επιλογή ως προς το πόσα πράγματα θέλουν να αποκαλύψουν για τον εαυτό τους.

τριαντάφυλλο - αγκάθι	μέρα - νύχτα	μαχαίρι - πηρούνι	παπούτσι - κάλτσα
φως - σκοτάδι	αλάτι - πιπέρι	στυλό - χαρτί	τραπέζι - καρέκλα
ζεστό - κρύο	ψηλά - χαμηλά	δυνατός - αδύναμος	πάνω - κάτω
αναμμένο - σβηστό	ανοιχτό - κλειστό	μεγάλο - μικρό	γρήγορα - αργά
καθαρό - βρώμικο	τραχύ - μαλακό	σταμάτα - ζεκίνα	αφετηρία - τερματισμός
καλό - κακό	ναι - όχι	φίλος - εχθρός	χοντρός - λεπτός
ήλιος - φεγγάρι	αδελφός - αδελφή	αγόρι - κορίτσι	

Δραστηριότητα 1.2. – Δικαιώματα, υποχρεώσεις και κανόνες στην τάξη

Εκπαιδευτικοί στόχοι	Αυτή η δραστηριότητα εισάγει μια «βήμα προς βήμα» προσέγγιση που θα χρησιμοποιηθεί με τους μαθητές για να καθοριστούν δημοκρατικά συμφωνημένοι κανόνες για την ομάδα της τάξης τους. Οι μαθητές βιώνουν πως η συμβολή τους έχει σημασία, και πως έχουν την ευκαιρία να επηρεάσουν τη σύνταξη των κανόνων. Αναπτύσσουν μια αίσθηση «ιδιοκτησίας», κι έχουν την εμπειρία της ενεργούς συμμετοχής στη διαμόρφωση της κοινότητας της τάξης ως μικροκοινωνίας. Οι μαθητές ενημερώνονται για τη σύνδεση μεταξύ των δικαιωμάτων, των υποχρεώσεων και των κανόνων (που λειτουργούν σαν τους νόμους στο πλαίσιο της τάξης).
Υλικά	Μεγάλα κομμάτια χαρτί χωρισμένα σε τρία ίσα μέρη.

Διαδικασία

1. Χρησιμοποιώντας ένα «παιχνίδι» για τη δημιουργία ομάδων (π.χ. μοιράζοντας κάρτες που ταιριάζουν για να σχηματιστούν ομάδες ζογκλέρ, βιολονιστών, κ.λπ.), η τάξη χωρίζεται σε τρεις, έξι ή εννέα ομάδες ανάλογα με το μέγεθος της. Η κάθε ομάδα δεν θα πρέπει να έχει παραπάνω από πέντε μαθητές. Η κάθε ομάδα είναι Α, Β ή Γ.
2. Κάθε ομάδα ορίζει έναν εκπρόσωπο. Ο/η εκπαιδευτικός ζητάει από τις ομάδες μια σύντομη ανατροφοδότηση. Πώς επέλεξαν τον εκπρόσωπο τους;
3. Κάθε ομάδα έχει ένα χαρτί χωρισμένο στα τρία. Χρησιμοποιούν το πάνω μέρος του χαρτιού, και καταγράφουν ποια πιστεύουν πως είναι τα δικαιώματα του κάθε ατόμου (συμπεριλαμβανομένου του/της εκπαιδευτικού) στην τάξη τους. Θα πρέπει να καταγράψουν κάθε πρόταση και κάθε πρόταση θα πρέπει να αριθμηθεί.
4. Οι μαθητές δίνουν ανατροφοδότηση καθοδηγούμενοι από τις παρακάτω ερωτήσεις: Πόσο καλά πιστεύεις ότι ολοκλήρωσες την εργασία; Τι είναι αυτό που κάνατε όλοι και βιόθησε; Τι είναι αυτό που προκάλεσε εμπόδια;
5. Οι μαθητές δίνουν την εργασία τους στην επόμενη ομάδα (η Α στη Β, η Β στη Γ, η Γ στην Α).
6. Κάθε ομάδα εκτιμά τη λίστα με τα δικαιώματα που δημιούργησε η προηγούμενη ομάδα, καθοδηγούμενη από τις παρακάτω ερωτήσεις. Τι υποχρεώσεις έχουμε προκειμένου να σεβόμαστε αυτά τα δικαιώματα; Τι πρέπει να κάνουμε; Πώς πρέπει να συμπεριφερόμαστε; Για παράδειγμα: «Ο καθένας έχει το δικαίωμα να ακούγεται». – «Έχουμε την υποχρέωση να ακούμε».
- Χρησιμοποιώντας τους ίδιους αριθμούς που χρησιμοποιήθηκαν στο τμήμα των δικαιωμάτων, οι μαθητές καταγράφουν την αντίστοιχη υποχρέωση (αν μπορούν να σκεφτούν κάποια) στο μέσο του χαρτιού.²
7. Συνεισφορά του/της εκπαιδευτικού: κανόνες για τους κανόνες.
 - Αποφασίστε ποιοι κανόνες, όχι πολλοί, θα αναρτηθούν σε εμφανές σημείο στην αίθουσα.
 - Θα πρέπει να είναι διατυπωμένοι θετικά – «ΚΑΝΕ» κάτι αντί για «ΜΗΝ ΚΑΝΕΙΣ» κάτι.
 - Θα πρέπει να είναι συγκεκριμένοι και να περιγράφουν την απαιτούμενη συμπεριφορά, π.χ. το δικαίωμα να ακούγεσαι, - έχουμε την υποχρέωση να ακούμε, - κανόνας: παραμένουμε σιωπηλοί όταν μιλάνε οι άλλοι.
8. Οι μαθητές δίνουν το χαρτί τους στην επόμενη ομάδα άλλη μια φορά. Οι ομάδες λαμβάνουν υπόψη

2. Οι μαθητές μερικές φορές δυσκολεύονται να συσχετίσουν μια υποχρέωση με ένα δικαίωμα.

όλες τις πληροφορίες από τις δύο προηγούμενες ομάδες, και συμφωνούν σε έναν μέγιστο αριθμό πέντε κανόνων. Αυτοί γράφονται με έντονα γράμματα στο τρίτο και τελευταίο κομμάτι του χαρτιού. Μετά αποσπώνται από το χαρτί και κολλιούνται στον τοίχο. Οι εκπρόσωποι της κάθε ομάδας εξηγούν τους κανόνες της σε ολόκληρη την τάξη.

Συζήτηση καθοδηγούμενη από τον/την εκπαιδευτικό. Οι μαθητές εντοπίζουν περιπτούς κανόνες, και συμφωνούν ως προς το ποιοι κανόνες που εμφανίζονται δυο ή περισσότερες φορές μπορούν να διαγραφούν. Κάποιες ομάδες μπορεί να είναι πρόθυμες να επιτρέψουν να διαγραφούν αυτά που έχουν καταγράψει, ενώ άλλες μπορεί να μην είναι. Οι μαθητές προσπαθούν να πάρουν μια απόφαση με την οποία να συμφωνούν όλοι. Αντί να εξαιρεθεί η δουλειά μιας ομάδας, οι κανόνες που εμφανίζονται πολλές φορές μπορούν να κρατηθούν για περαιτέρω εξέταση.

9. Ψηφοφορία για τους κανόνες. Κάθε μαθητής έχει τέσσερις μάρκες να «ξοδέψει» στους κανόνες εκείνους που πιστεύει πως πρέπει να συμπεριληφθούν. Μπορούν να ψηφίσουν κατανέμοντας τις μάρκες τους όπως θέλουν. Για παράδειγμα, μπορεί να θέλουν να δώσουν όλες τις ψήφους τους σε έναν κανόνα ή να τις κατανείμουν ισομερώς. Οι τέσσερις κανόνες με τον υψηλότερο αριθμό ψήφων γίνονται οι κανόνες της τάξης. Μπορούν να καθαρογραφούν, να υπογραφούν από τον κάθε μαθητή και να αναρτηθούν σε εμφανές σημείο της αίθουσας.
10. Αναστοχασμός. Τι βοήθησε/εμπόδισε; Πώς συνέβαλες στις δραστηριότητες; Παρατήρησες κάποιον στην τάξη που έκανε πράγματα που βοήθησαν; Τι έκαναν ακριβώς;

Αυτή είναι η πρώτη ευκαιρία για την τάξη να εφαρμόσει τους κανόνες και να τους ενισχύσει. Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να επαινέσει τους μαθητές εκείνους που σέβονται τους κανόνες. Αν είναι δυνατόν, ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να αγνοήσει εντελώς αυτούς που δεν τους σέβονται, διαφορετικά θα τους φέρει στο «επίκεντρο» για αρνητικούς λόγους.

Δραστηριότητα 1.3. – Οικόσημο

Εκπαιδευτικοί στόχοι	Ενίσχυση της αυτοεκτίμησης. Τα άτομα ενθαρρύνονται να αναγνωρίσουν και να γιορτάσουν τις θετικές πτυχές του εαυτού τους. Οι ομάδες βρίσκουν κοινούς στόχους.
Σχόλιο για τη χρήση	Αυτή η άσκηση επιπρέπει στους μαθητές να αρχίσουν να συμμετέχουν ενεργά, πολύ γρήγορα. Είναι ιδανική σε μια νεοσυσταθείσα ομάδα μάθησης ή στην αρχή μιας εκπαιδευτικής περιόδου.
Υλικά	Η αφίσα με το οικόσημο για κάθε ομάδα μαθητών, μαρκαδόροι ή χρώματα, εικόνες από περιοδικά, κ.λπ.

Διαδικασία

1. Χρησιμοποιώντας ένα «παιχνίδι» για τη δημιουργία ομάδων (π.χ. μοιράζοντας κάρτες που ταιριάζουν για να σχηματιστούν ομάδες ζογκλέρ, βιολονιστών, κλπ.), η τάξη χωρίζεται σε τρεις, έξι ή εννέα ομάδες ανάλογα με το μέγεθος της. Η κάθε ομάδα δεν θα πρέπει να έχει παραπάνω από πέντε μαθητές. Η κάθε ομάδα είναι Α, Β ή Γ.

2. Οι μαθητές δουλεύουν σε ομάδες των τεσσάρων. Δίνουμε σε κάθε μαθητή τη φωτοτυπία του οικόσημου, η οποία είναι χωρισμένη σε τέσσερα τμήματα, κι έχει μια περγαμηνή από κάτω. Τα τμήματα μπορούν να έχουν ήδη κοπεί από μια δεύτερη φωτοτυπία και να κολληθούν στην κύρια, όταν οι μαθητές τελειώσουν.

3. Εργασία:

Ατομική προετοιμασία:

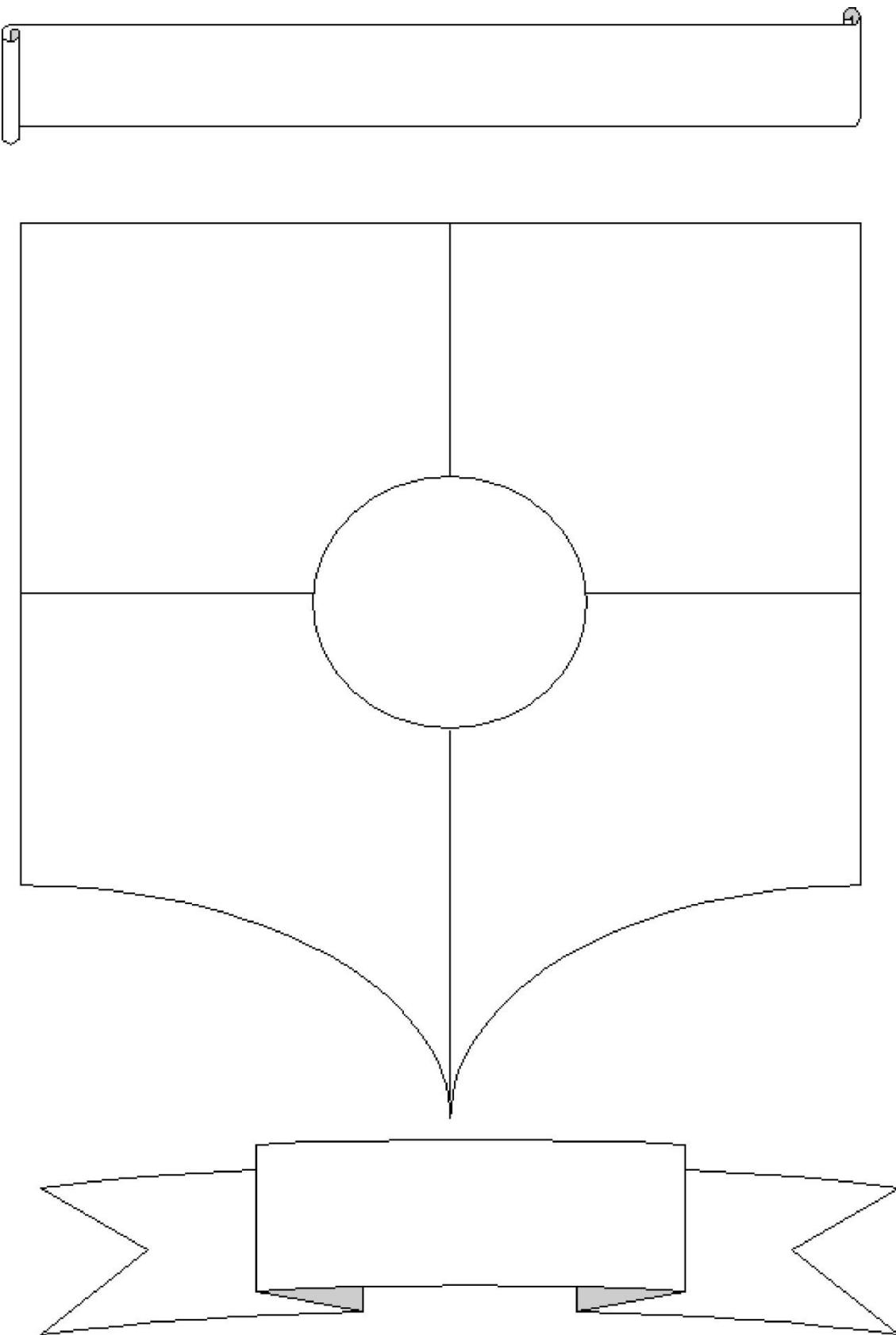
- κρατήστε σημειώσεις απαντώντας στις παρακάτω ερωτήσεις:
 - Πώς αντιλαμβάνεσαι τον εαυτό σου;
 - Τι χρειάζεσαι;
 - Τι είσαι ικανός να κάνεις;
 - Για τι μετανιώνεις όταν σκέφτεσαι τη ζωή σου;
- σχεδίασε (ή διάλεξε) ένα σύμβολο ή σύμβολα που εκπροσωπούν τις σημειώσεις σου (χρώματα, χρωματιστό χαρτί, εικόνες περιοδικών, κ.λπ.).

Ομαδική δουλειά:

- εξήγησε το σύμβολό (τα σύμβολά) σου στα μέλη της ομάδας σου
- κόλλησε όλα τα τμήματα στο οικόσημό σου
- βρες ένα κοινό σύμβολο για την ομάδα σου (κέντρο), ένα μότο για τις ιδέες σου (στην κορυφή) και ένα όνομα για την ομάδα σου (στο κάτω μέρος).

4. Τα ολοκληρωμένα οικόσημα παρουσιάζονται από ένα μέλος της ομάδας στην ολομέλεια, και αναρτώνται μαζί με τα υπόλοιπα στον τοίχο.

Υλικά

Δραστηριότητα 1.4. – Ένα μπουκέτο λουλούδια

Εκπαιδευτικοί στόχοι	Ο στόχος της άσκησης είναι να ενισχύσει την ομαδική συνοχή και να βελτιώσει την αυτοεκτίμηση.
Υλικά	<p>Οι μαθητές εκτιμούν το ότι κάθε άτομο σε μια ομάδα είναι μοναδικό και διαφορετικό, αλλά ταυτόχρονα συμβάλλει στη συνολική δύναμη της ομάδας.</p> <p>Μια μικρή φωτογραφία ταυτότητας για κάθε μαθητή, όχι μεγαλύτερη από 3 εκ. (ή ένα σχεδιασμένο πορτραίτο).</p> <p>Κίτρινο ή πορτοκαλί χαρτί κομμένο σε στρογγυλά κομμάτια με διάμετρο περίπου 6 εκ. για να δημιουργηθεί το κέντρο του λουλουδιού.</p> <p>Πολύχρωμο χαρτί κομμένο στο σχήμα πετάλων, μία χρωματιστή κορδέλα αν υπάρχει, μαρκαδόροι ή μπογιές σε διάφορα χρώματα, δύο μεγάλα χαρτιά στο μέγεθος ενός πίνακα σεμιναρίου, κόλλα, ή άλλη κολλητική ουσία.</p>

Διαδικασία

1. Κάθε μαθητής έχει ένα στρογγυλό κομμάτι χαρτιού όπου κολλάει τη φωτογραφία του.
2. Κάθε μαθητής παίρνει έξι πέταλα, και στο καθένα γράφει ένα ή δύο θετικά πράγματα σχετικά με το:
 - τι θα έλεγε ο/η εκπαιδευτικός γι' αυτόν
 - τι θα έλεγε ένας άντρας της οικογένειας γι' αυτόν
 - τι θα έλεγε μια γυναίκα της οικογένειας γι' αυτόν
 - τι λένε οι ίδιοι για τον εαυτό του
 - τι θα έλεγε ένας φίλος γι' αυτόν
 - τι θα έλεγε κάποιος άλλος στην αίθουσα, στο σχολείο, στην κοινότητα γι' αυτόν
3. Ο μαθητής κολλάει τα πέταλα γύρω από τη φωτογραφία για να δημιουργήσει το κεφάλι ενός λουλουδιού.
4. Ο/η εκπαιδευτικός ή οι μαθητές τοποθετούν κάθε λουλούδι στο χαρτί που θα αναρτηθεί.
5. Ο/η εκπαιδευτικός ή οι μαθητές σχεδιάζουν τους μίσχους και τα φύλλα κάθε λουλουδιού για να δημιουργήσουν ένα μπουκέτο. Προσθέτοντας μια κορδέλα κάνουμε το μπουκέτο να μοιάζει πολύ ιδιαίτερο!

Επέκταση

Σε κύκλο, οι μαθητές δίνουν τα σχόλια τους. Αυτό τους βοηθάει να κατανοήσουν το συμβολικό νόημα: το μπουκέτο θα έχανε την ομορφιά του αν έλειπαν κάποια λουλούδια (κοινότητα). Κάθε λουλούδι είναι διαφορετικό και προσθέτει κάτι μοναδικό (ατομική αξιοπρέπεια). Ταυτόχρονα, όλα τα λουλούδια είναι παρόμοια, και ως εκ τούτου το καθένα είναι εξίσου σημαντικό με το άλλο (ισότητα). Οι έννοιες στις παρενθέσεις μπορούν να συμπεριληφθούν σε τάξεις με μεγαλύτερους μαθητές.

Δραστηριότητα 1.5. – Κινέζικα ξυλάκια

Εκπαιδευτικός στόχος	Οι μαθητές εκπαιδεύονται στις δεξιότητες ομαδικών παικτών. Βιώνουν τι σημαίνει να εξαρτάσαι από άλλους και οι άλλοι να εξαρτώνται από εσένα (αλληλεξάρτηση).
Υλικά	Κινέζικα ξυλάκια ή μολύβια, κ.λπ. (περίπου 15 εκ. μάκρος).

Διαδικασία

1. Η τάξη χωρίζεται σε ομάδες των περίπου οχτώ μαθητών. Στις ομάδες λέμε πως πρέπει να καλύψουν μια συγκεκριμένη απόσταση (αν είναι δυνατόν, η άσκηση είναι καλύτερα να γίνει σε εξωτερικό χώρο).
2. Οι ομάδες στέκονται σε σειρές, σε απόσταση περίπου 1-1.5 μέτρων μεταξύ τους.
3. Οι μαθητές παίρνουν τα κινέζικα ξυλάκια (ή τα μολύβια) ανάμεσα στις άκρες των δαχτύλων τους. Τα ξυλάκια τώρα συνδέουν τους μαθητές.
4. Τώρα, οι ομάδες πρέπει να κάνουν ένα αγώνα μέχρι ένα προκαθορισμένο σημείο, για παράδειγμα την αίθουσα ή το τέλος της σχολικής αυλής. Αν πέσει το ξυλάκι μεταξύ δυο μαθητών, ολόκληρη η ομάδα πρέπει να επιστρέψει στην αφετηρία και να ξαναξεκινήσει. Οι ομάδες είναι ελεύθερες να αναπτύξουν την καλύτερη τεχνική και στρατηγική για να κινηθούν γρήγορα ως το τέλος, χωρίς να ρίξουν τα ξυλάκια.

Ανάλογα με το πόσο δύσκολη είναι η εργασία για τους μαθητές, αυτοί οι κανόνες μπορούν να εφαρμοστούν λιγότερο ή περισσότερο αυστηρά.

Επέκταση

1. Κάποιοι μαθητές μπορούν να λειτουργήσουν ως εξωτερικοί παρατηρητές που μπορούν να σχολιάζουν τον τρόπο με τον οποίο οι ομάδες συνεργάζονται μεταξύ τους.
2. Οι δραστηριότητες μπορούν να βιντεογραφηθούν για να διαφανούν οι διαφορετικοί τρόποι συμπεριφοράς.

Δημιουργούμε ατμόσφαιρα στην τάξη

Εικονογράφηση από το Κεφάλαιο 1

EDC/HRE Βιβλίο VI: Διδάσκουμε τη δημοκρατία

*Μια συλλογή από μοντέλα σχετικά με την εκπαίδευση για τη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη
και τα ανθρώπινα δικαιώματα*